

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

290. An Prælati Regulares quoad suos subditos possint dispensare super infamia iuris etiam publica? Ex p. 5. t. 14. & Misc. 2. r. 91.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

illam degentes, esse perpetuo suspensos ab exercitio Ordinum, sublata Ordinarii locorum facultate dictam suspensionem relaxandi ac moderandi.

RESOL. CCLXXXIX.

An spectet ad Praelatos Regulares iudicare circa suos subditos, an defectus corporis sit ita notabilis, ut inducat irregularitatem, vel non?

Et an qui aures non habet, sit irregularis?

Et an Praelati Regulares possint dispensare cum suis subditis in irregularitate ex vitio corporis proveniente ut v.g. cum illo, qui digito caret, non tamen pulgari, vel pollice: qui caret oculo dextro, vel sinistro; auribus, vel pede, & ambulat cum pede ligneo, vel habet manus tremulas, &c. Ex p. 4. tr. 1. Rel. 73.

§. 1. Circa Clericos saeculares spectare id ad Episcopum, firmavi ego ipse in part. 3. tr. 6. ref. 61. quoad Regulares id ad suos Superiores minime spectare, tradunt Barbosa de potest. Episc. part. 2. alleg. 4. 2. n. vlt. Campanili in dixer. iur. Cen. rubr. 11. c. 17. num. 204. Henriquez lib. 13. cap. 14. §. 1. & nouissimè Hieronymus Rodriguez in compend. qq. Regul. res. sol. 52. numer. 17.

Quae nunc est in 5. tr. 5. Ref. 62. & in aliis praedicti tr. & quibus non plene sup. hac, & seq. quaestio- nibus con- tinentur in hac Ref. legem aor. Ref. an aor. leg.

2. Verum affirmatiuam sententiam tenet Peyrinus tom. 2. de relig. Praelat. quaest. 4. cap. 4. numer. 24. Auila de censur. part. 7. disput. 3. dub. 2. Layman lib. 2. tract. 5. part. 5. cap. 7. numer. 6. Miranda in manual. Praelat. tom. 2. quaestio. 8. articulo. 3. conclusio. 3. & Bartholomaeus de Vecchis in praxi notit. disputat. 9. dubit. 21. num. 3. Suarez de censur. disputat. 5. sect. 3. numer. 16. & haec opinio videtur mihi probabilis cum Petro Cornejo in 3. part. D. Thoma tractat. 5. de irregularitat. disputat. 12. quaestio. 2. quia hoc magis spectat ad iurisdictionem Episcopalem quam ipsi Praelati habent, quam ad Ordinis characterem. Aduertit tamen Layman, Suarez, Vecchius & Miranda ubi supra, liberum esse Episcopo qui daturus est Ordines, admittere, vel reiicere tale arbitrium factum à Praefato Religionis Praelato circa defectum corporis subditi sui, ut non inducat irregularitatem. Possunt tamen Praelati regulares auctoritate quasi Episcopali gaudentes dispensare cum suis subditis in irregularitate ex vitio corporis proveniente, dummodo vitium non sit tam foedum, aut turpe, ut ex eo scandalum oriri rationabiliter formidetur. Ita Villalobos & Rodriguez ubi infra à Vecchius loco citat. dubit. 20. numer. 3. Miranda Ioan. de la Cruz de statu Relig. lib. 1. cap. 6. dub. 17. concl. 2. & alij, & ita in facti contingentia ego consului potuisse Praelatum dispensare ad sacros Ordines suscipiendos cum subdito, qui digito carebat, non tamen pulgari, siue pollice.

3. Sed difficultas est, an dicti Praelati possint dispensare cum subdito, qui caret pede, & ambulat cum pede ligneo? Affirmatiuam sententiam tenet Villalobos in summa, tom. 1. tractat. 22. difficult. 9. num. 21. Hieronymus Rodriguez in compend. quaestio. regul. res. sol. 52. numer. 16. & alij, & haec opinio videtur mihi probabilis, licet aliqui illam non admittant, ut Petrus Cornejo in 3. part. D. Thoma tractat. 5. de irregular. disput. 12. dubit. unica, quaestio. vlt. Idem etiam dicendum puto de Religioso si careat oculo dextro, nam cum ipso potest praelatus dispensare, ut tenet Vecchius loco citat. cui adde Peyrinum in privileg. Minim. tomo primo, constitution. 2. Iulij 11. §. 19. numer. 118. qui citat Ioan. de la Cruz, imò licet orbatio oculi sinistri irregularitatem inducat, si oculus dexter tali polleat virtute, ut sine deformi faciei conuersione Canon legi possit;

Sup. conten- to in hoc vers. vlt. ad not. seq. in tom. 1. tr. 5. Ref. 73. vlt.

ad quam rem inferuire potest Missalis accommodatio, puto in tali casu non adesse irregularitatem. Ita Layman lib. 2. tract. 5. part. 5. cap. 7. num. 2. & alij. Ex quibus omnibus ego olim consului potuisse Praelatum dispensare cum Sacerdote sibi subdito, & Maxime in occulto, ad offerendum sacrificium Missae, qui quidem Sacerdos ob manus tremulas, vel ob chitragram, vel ob aliud huiusmodi impedimentum, laboraret aliqua in habilitate obseruandi omnes ceremonias in celebratione Missae conuersas, dummodo haec impotentia non sit tanta vt ex ea graue oriatur scandalum, & dispensatus possit sine periculo exple ministerium, & maxime sine effusione sanguinis, si habet manus tremulas. Ita Vecchius ubi supra dub. 21. numer. 6.

45 Et tandem notandum est hic obiter contra Nauarr. cap. 27. numer. 223. non esse irregularem, qui aures non habet, ita Henriquez lib. 14. cap. 8. num. 1. quod probabile esse puto cum Coninch disp. 18. dub. 13. n. 108. & Auila p. 7. disp. 3. dub. 3. quando crinitus, aut simili ratione defectus iste ita potest regi vt non appareat, nam hoc modo cessat deformitas, quicquid in contrarium cum Nauarro sentiat Vualobus in candelabr. aur. tract. de irregular. tr. de aurium defectu, numer. 4.

RESOL. CCXC.

An praelati Regulares quoad suos subditos possint dispensare super infamia iuris etiam publica? Ex p. 5. tr. 14. & Misc. 1. Ref. 91.

§. 1. Negatiue respondet Sebastianus à Bononia tract. de select. part. 2. cap. 4. dub. 87. numer. 1. Bartholomaeus à Vecchis in Praxi Notitior. disput. 9. dub. 22. num. 13. & alij afferentes quod infamia iuris, cuius delictum occultum est, possit per Praelatum regularem dispensari; negant tamen id posse facere, quando delictum esset notorium, & multo minus, quando delinquens talis declaratus esset per iudicis sententiam.

2. Sed cum Laurentius de Peyrinis in Prael. Reg. quaest. 2. cap. 5. §. 4. num. 50. probauerit infamiam iuris nullo modo incurri, nisi post iudicis sententiam, ex hoc supposito postea in priuileg. Minim. tom. 3. cap. 2. sup. const. Sixti IV. num. 1. docet, quod priuilegium Eugenij IV. concedentes, quod possint Praelati Minimo- rum infamiam maculam abolere, habet locum in foro exteriori, & in infamia per iudicem declarata, alioquin nihil valeret, quia infamia iuris, ut dictum est, nullo modo incurritur, nisi post iudicis sententiam, & priuilegia semper ita sunt interpretanda, ut aliquid operentur, & vbi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus, & leges absolute loquentes in utroque foro intelligendae sunt, cum priuilegia sint amplianda. Haec Peyrinus ubi supra.

3. Sed si eius opinio esset vera, magnam quidem auctoritatem Praelati Regulares habent. Verum communiter contrariam sententiam docent Doctores & ideo Portel. in dub. regular. verb. dispens. num. 6. licet ait. Non possunt Provinciales, nec Generales dispensare cum infami notato infamia iuris legitime condemnato, maxime ob crimen nefandum, ut possit celebrare, est enim talis irregularis, & dispensatio cum illo generaret scandalum. Ita ille.

RESOL. CCXCI.

An Praelati Regulares vti possint privilegio Cœcilij Tridentini cap. 6. sess. 24. de reformatione, quoad dispensandum?